

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: 1 Samuël 1, 1 - 20
Middagdienst

Broeders en zusters,

- 1 Votum**
- 2 Zegengroet**
- 3 Zingen : Psalm 81 : 1, 2, 7 en 8**
- 4 Gebed voor de opening van het Woord**
- 5 Schriftlezing : 1 Samuël 1 : 1 - 20**
- 6 Zingen : Psalm 116 : 7 - 10**
- 7 Tekst : 1 Samuël 1 : 1 - 20**
- 8 Prediking**
- 9 Geloofsbelijdenis door het zingen van Gezang 123 : 1 lezen art 2- 7 en zingen
Gezang 123 : 5**
- 10 Dankzegging en gebed**
- 11 Inzameling van de offergaven**
- 12 Slotzang : gezang 110 : 1, 2 en 4**
- 13 Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Ik bedien u vanavond het Woord van de HERE onder het volgende thema:

[Thema & verdeling] Hanna bidt de HERE om het geschenk van een zoon.

We letten daarbij op:

- 1. de reden voor dit gebed,**
- 2. de overgave bij dit gebed,**

We zullen dus eerst stil staan bij de reden waarom Hanna aan de HERE om het geschenk van een zoon vraagt. Begrijpen wij Hanna, broeders en zusters? Begrijpen we haar verdriet? Op het eerste gezicht lijkt het niet moeilijk om je in deze vrouw te verplaatsen. Bijna iedere vrouw verlangt ernaar om kinderen te hebben. Want kinderen zijn aandoenlijk en daar kun je ontzettend van genieten. Het is een feest om je kinderen te zien opgroeien. Te zien hoe ze zich ontwikkelen en een plaats veroveren in de samenleving. Om te zien hoe ze op hun beurt trouwen en kinderen krijgen. Kinderen zijn, bij de moeiten die er ook zijn, toch een bron van vreugde. Toch, broeders en zusters, jongens en meisjes, is het niet het verlangen om te kunnen moederen wat Hanna drijft in haar verlangen naar een zoon. Wat ook duidelijk blijkt uit de belofte die ze de HERE doet in vers 11. **[Niet voor zichzelf]** Want ze belooft het kind al op jonge leeftijd te zullen afstaan aan de HERE. Ook belooft ze dat ze zijn haar niet zal afscheren. Waarmee ze laat zien dat haar zoon aan de HERE gewijd zal zijn. Hanna wil dus geen kind voor zichzelf. Hanna wordt dus niet gedreven door een verlangen om te moederen. Het kind waar ze om vraagt hoeft niet het leven van Hanna te vullen. Misschien was er ook wel het verlangen om te moederen. Dat zou helemaal niet vreemd zijn, maar dat is niet haar belangrijkste drijfveer. Haar grootste pijn en verdriet is dat ze geen moeder mag zijn. God houdt haar moederschoot gesloten en daardoor heeft ze het gevoel te falen als vrouw. Want het is de eer van een vrouw in Israël om haar man kinderen te schenken. Om langs de weg van het moederschap mee te bouwen aan het Koninkrijk van God. De vrouwen in Israël voelen zich staan in de lijn van de eerste vrouw en moeder Eva. Dat is zij die leven geeft. Zelfs de belangrijkste en machtigste mannen van de wereld hebben een moeder. Ja, zelfs de Heer Jezus had er één. Voor een vrouw in Israël is dat haar eer: kinderen baren, aan een nieuw geslacht leven geven. Dat is haar wens: om aan haar man

nageslacht te geven en daarin de HERE te dienen. **[De HERE dienen]** En dat kon Hanna niet. Hoe graag ze dat ook wilde. Want de HERE had schoot gesloten, aldus vers 4.

Het is een geheim dat wij in onze cultuur helaas niet meer zo beleven. De gelijkheid van de vrouw aan de man wordt zo benadrukt dat er voor deze unieke gave van de vrouw weinig speciale waardering meer is. Misschien speelt hierin ook mee dat we het geheim van de voortplanting tegenwoordig iets beter begrijpen dan in de tijd van de Bijbel. Maar ik geloof wij vandaag toch iets belangrijks zijn kwijt geraakt op dit punt. Paulus schrijft in 1 Timotheüs 2 : 15 dat de vrouw zal worden gered doordat ze kinderen baart, als ze tenminste volhardt in het geloof, de liefde en een heilige, ingetogen levenswijze. Deze woorden roepen bij ons waarschijnlijk vragen op. Want wordt een vrouw dan gered door haar daden? En hoe zit het dan met vrouwen die geen kinderen krijgen. Worden zij dan niet gered. Nee, zo moeten we deze woorden natuurlijk niet lezen. Ook moeders hebben het verzoenend offer van Jezus nodig om gered te worden. Maar door kinderen te baren speelt de vrouw een onmisbare rol in de redding van de wereld en daarmee ook van zichzelf. **[Waarde moederschap]** Het zou voor onze tijd misschien ook goed zijn als we daar als westerse christenen meer oog voor hebben. Ik vrees dat ook onder ons kinderen krijgen en opvoeden niet als een bijzondere roeping en gave wordt gezien, maar als onderdeel van het leven dat we voor onszelf hebben uitgedacht. Kinderen moeten passen in ons plan met ons leven. Kinderen baren en opvoeden is in onze samenleving meer iets geworden wat je erbij doet. Een vrouw die kort na de bevalling weer op haar werk verschijnt oogst over het algemeen meer waardering van de samenleving dan de vrouw die een tijd uit het arbeidsproces stapt om zich te wijden aan het moederschap. Misschien een onderwerp om eens met elkaar over door te praten. Bij Hanna was er in ieder geval dat diepe verlangen om de HERE te dienen in de weg van het moederschap en haar man een zoon te geven. Dat in de eerste plaats.

[Punt 2] In de tweede plaats zullen we letten op de overgave waarmee Hanna de HERE om een zoon vraagt. De andere vrouw van haar man, Peninna, wist dat als geen ander. Want zij was een vrouw als Hanna. Maar hoewel zij haar man Elkana wel kinderen had gegeven, was ze toch jaloers op Hanna. Want Elkana hield meer van Hanna dan van haar. Peninna reageerde haar frustratie af op Hanna. Zo ook tijdens het jaarlijkse bezoek aan het heiligdom van de HERE. Het is de bedoeling dat het bezoek voor iedereen een feest is. Bij de ark van God zijn. Bij de HERE te zijn. Genieten van het

offer dat je de HERE brengt en waarvan je vervolgens met elkaar een groot deel opeet. Een feestmaal waar je met elkaar van geniet. Elkana wilde dat ook Hanna ervan genoot en hij gaf haar het mooiste stuk vlees. Maar dat kon haar niet opvrolijken. **[Niet wegmen]** Zeker niet als Peninna haar dan weer ging pesten met het feit dat de HERE haar geen kinderen gaf. Zoals in vers 6 staat. Aan de ene kant gaat het hier dus om de gunst van Elkana hun man, maar aan de andere kant dus ook om de gunst van God. Zoals dat duidelijk blijkt uit het lied van Hanna dat in hoofdstuk 2 beschreven staat. Dat lied begint met de woorden: 'Nu juicht mijn hart dankzij de HERE, fier (trots) heft mijn hoofd zich op, dankzij de HERE, mijn mond spreekt vrijmoedig tegen mijn vijanden, want dankzij uw hulp beleef ik vreugde. De HERE geeft Hanna een kind en zo neemt Hij de schande van Hanna weg. Hanna kan weer met opgeheven hoofd rondlopen. God heeft haar vijand, Peninna, de wapens uit handen geslagen. Ook uit dit lied blijkt duidelijk dat het Hanna maar niet ging om de ervaring van het moederen en het knuffelen met een baby. Het gaat haar om haar vrouw zijn. Zij wil meebouwen aan het menselijk geslacht en zo tot haar doel komen.

Elkana, haar liefhebbende man, probeerde Hanna te troosten door te wijzen op zijn liefde voor haar. Hoewel Elkana zijn best doet, is duidelijk dat hij zijn vrouw niet echt begrijpt. Misschien moet je ook wel een vrouw zijn om haar te begrijpen. Want je kunt als man nog zo je best doen je vrouw te begrijpen, maar er blijft een wezenlijk verschil tussen een man en een vrouw. Zeker bij zoiets typisch vrouwelijks als het moederschap. Want Elkana kan wel veel van Hanna houden, maar dat is niet hetzelfde. Waar kan Hanna terecht met haar verdriet? Ze weet waar ze terecht kan. Bij de HERE.

Daarom ging ze naar het heiligdom van de HERE en bad tot de HERE. In tranen legde ze haar verdriet voor de HERE neer. Wat ze precies gebeden heeft weten we niet. De kern van haar gebed wordt weergegeven in vers 11. **[Uitstorting hart]** Daar vraagt ze de HERE om oog te hebben voor haar ellende. Ze vraagt de HERE om aan haar te denken en haar niet te vergeten. Ze is ervan overtuigd dat het de HERE is die de moederschoot ontsluit en kinderen geeft. Maar ze heeft het gevoel dat de HERE haar vergeten is. Dat de HERE haar ellende niet ziet. Ze is overtuigd van de goedheid en liefde van God en het feit dat Hij haar nog geen kind heeft gegeven verklaart ze uit het feit dat de HERE haar blijkbaar vergeten is. Wij zijn minder geneigd om zo over God te denken. Alsof Hij ons vergeten is en onze ellende niet ziet. Het is een manier van spreken die we ook

in bepaalde Psalmen tegenkomen. Bijvoorbeeld in Psalm 42 en 44. Dat is natuurlijk een manier van spreken, waarmee gelovigen aan de ene kant uitdrukking geven aan het geloof in Gods liefde en aan de andere kant aan hun pijn en aan de vraag waarom God hun lijden niet wegneemt. Want hier in één zin staat daarvoor heeft Hanna waarschijnlijk veel meer woorden voor gebruikt. Want volgens vers 12 is ze lange tijd in gebed geweest. Dus ze zal haar pijn en verdriet uitgebreid voor de HERE getekend hebben. Het gehad hebben over pesterijen van Peninna en het feit dat Elkana wel zijn best deed, maar haar toch ook niet echt begreep. Maar de HERE begreep haar wel. Ze wist dat degene die tot nu toe haar schoot gesloten had gehouden, ook haar schoot kon openen. Want ze doet beloften aan de HERE. Als de HERE haar een zoon schenkt, zal ze hem afstaan aan de HERE. Ja, het kind zal aan de HERE gewijd zijn. Hij zal als een naziree-er leven. Zoals we daarover kunnen lezen in Numeri 6.

Nu gaan wij vanavond bidden van gewas en arbeid en dan is natuurlijk de vraag hoe wij dat doen. De manier waarop wij bidden is grotendeels afhankelijk van wat wij van de HERE geloven. Zou Hanna geloofd hebben dat God niets te maken had met het feit dat ze tot nu toe geen moeder was, dan had ze anders gebeden. Had ze niet geloofd dat God werkelijk luistert dan had ze waarschijnlijk helemaal niet gebeden. Als ze niet had geloofd dat God haar liefheeft en zich over haar wil ontfermen, dan had ze haar hart niet voor Hem uitgestort. Bij de HERE voelt Hanna zich helemaal veilig. En ze geeft God een van de mooiste geschenken die we God kunnen geven. Namelijk haar hart. Ze vertelt God over haar diepste gevoelens. Tegen wie durft u alles te vertellen. **[Geschenk van hart]** U bent misschien getrouwd. Maar durft u al uw gevoelens met uw man of vrouw te delen? Vaak durven we zelf nauwelijks onze diepste gevoelens onder ogen te zien. Zullen we die dan wel delen met een ander? Met het risico dat je de pijn moet dragen dat die ander je toch niet goed begrijpt? Tegenover God hoeven we daar natuurlijk niet bang voor te zijn. Hij begrijpt alles van u. En bij Hem zijn uw gevoelens en angsten echt veilig. En het lucht echt op om die diepste gevoelens en angsten uit te spreken en met God te delen. Het gaat er niet zozeer om dat uw gebed een mooi en strak verhaal is. Het gaat er in de eerste plaats om dat u met de HERE deelt wat er in uw hart leeft. Hij wil ons graag helpen, maar daarvoor wil Hij wij van ons horen waar wij hulp bij zoeken. Precies zoals we dat zo mooi in de Catechismus belijden: God wil zijn genade en

Heilige Geest alleen geven aan die mensen die Hem daar van harte en zonder ophouden om bidden en daarvoor danken.

Uit het gebed van Hanna blijkt hoeveel vertrouwen ze in God had. Bij ieder gebed is dat de basis. Heb ik vertrouwen in de macht en liefde van God? Als wij dus vanavond tot de HERE bidden om een zegen over een nieuw seizoen van zaaien, kiemen, groei en oogsten, dan doen we dat in het geloof dat al deze dingen door de HERE worden gestuurd. Als we bidden om werk dan doen we dat in het geloof dat God werk geeft of ons werk onthoudt. Als we bidden voor onze overheden dan doen we dat in het geloof dat God ons de overheden geeft. Dan doen we dat in het geloof dat God in liefde zijn weg met ons gaat.

Uit het gebed van Hanna blijkt ook waar we op gericht moeten zijn bij ons bidden. We vragen niet om werk en de groei van de gewassen puur voor onszelf. Zodat wij een leuk leven hebben. We vragen om eten, drinken en werk zodat wij met onze gaven mee kunnen bouwen aan het Koninkrijk van God. Zodat wij Hem kunnen eren en ons leven aan Hem kunnen wijden. Want ook al wordt ons haar wel geknipt en drinken we misschien wel geregeld een glas bier of wijn, toch leven ook wij niet voor onszelf maar voor de HERE. **[Voor de HERE]**

En als we zo bidden mogen we weten dat God ons gebed verhoort. Misschien niet altijd op de manier die wij graag zouden willen. Hanna ontving van de HERE wel de zoon waar ze om gebeden had. Maar er zijn ook in ons midden broeders en zusters die de HERE vele, vele malen hebben gevraagd om een kind, maar die dat kind nooit hebben ontvangen. En waarom? Wie durft het te zeggen? Maar toch geloven we dat de HERE ook hier liefdevol heeft geluisterd en liefdevol heeft geantwoord. Want Hij is de God die zijn Zoon voor ons heeft overgegeven in de dood om ons van de dood te kunnen redden. Zou Hij ons dan iets onthouden wat Hem veel minder kost als Hij dacht dat dat goed voor ons is? **[Bidden in geloof]** Laten wij dus bidden als Hanna, die heel haar hart voor de HERE uitstortte en daarbij de eer van haar Heer zocht. Dan zal de HERE ons verhoren en zal Hij ons alles geven wat we nodig hebben om Hem te kunnen dienen.

Amen